

התוכנית בתכנון עיר ואזור

למי מיועדת התוכנית?

התוכנית מיועדת לבוגרי תואר ראשון בגאוגרפיה ובתחומים אחרים של מדעי החברה, מדעים מדויקים ומדעי הטבע, משפטים ואדריכלות. התוכנית מכוונת לתלמידים המבקשים להשתלב כמתכננים או לעסוק במחקר בתחום התכנון העירוני.

תיאור התוכנית

הלימודים כוללים קורסים משלושה סוגים:

- **קורסי ידע ותיאוריה:** מקנים הכרות עם השיח האקדמי העדכני בתחום וידע אודות חוקי תכנון, תהליכי עבודה וקבלת החלטות, הכרת המערכת הישראלית והתוכניות המרכזיות.
  - **כלים:** קורסים המקנים שליטה בכלי תכנון דוגמת ממ"ג, תכנון תחבורה, עיצוב עירוני, תכנון תשתיות, מדידת רמת הקיימות, תכנון חברתי.
  - **התנסות:** קורסים המאפשרים לתלמידים להתנסות בתכנון ובקביעת מדיניות.
- התוכנית כוללת מסלול מחקרי (עם תזה) ומסלול כללי, ומציעה קורסי חובה לכל אחד מהמסלולים ושלו קורסי בחירה. נושאי הלימוד כוללים היבטים משפטיים, הכרת מערכת התכנון הסטטוטורית של ישראל, קורסים בתחומי השתתפות הציבור בתכנון, תכנון חברתי, עיצוב עירוני, תכנון תחבורה ותשתיות, תכנון סביבתי, התנעת תהליכי התחדשות עירונית, ייצור מקום (placemaking), מערכות מידע גאוגרפיות.

תנאי קבלה

למסלול מחקרי: ציון 85 ומעלה בתואר הראשון (או ציון מתואם בתחומים שאינם מדעי החברה).
למסלול כללי: ציון 83 ומעלה בתואר הראשון (או ציון מתואם בתחומים שאינם מדעי החברה).

השלמות נדרשות

תלמידים שלא למדו גאוגרפיה בתואר הראשון נדרשים להשלים את הקורסים הבאים:

- 2 קורסי מבוא לגאוגרפיה אנושית (מבוא לחברה וסביבה, מבוא לעולם עירוני) בהיקף 4 נק"ז כל אחד
  - קורס מבוא לגאוגרפיה פיזית (מבוא למדעי כדור הארץ או מבוא למדעי הסביבה) בהיקף של 4 נק"ז
  - סטטיסטיקה א' וב' – שני קורסים בהיקף של 2 נק"ז כל אחד.
- סה"כ, ההשלמות כוללות 16 נק"ז. ניתן לקבל פטור מכל אחד מקורסי ההשלמה בכפוף לידע שנרכש בתואר הראשון.

היקף לימודים (נק"ז)

42 נק"ז. הלימודים במגמה לתכנון מתקיימים בימי ראשון ורביעי.

סדנאות תכנון

הלימודים כוללים השתתפות בסדנאות תכנון ומדיניות: 3 סדנאות לתלמידי המסלול הכללי ו- 2 סדנאות לתלמידי המסלול המחקרי. בכל סמסטר מוצעות 2-3 סדנאות ותלמידים רשאים לבחור מתוכן.

הסדנאות הן נושאים ועוסקות במגוון גדול של נושאי תכנון ומדיניות. לדוגמא: סדנה בעיצוב עירוני, סדנה בתכנון סטטוטורי, סדנה בהתחדשות עירונית, סדנה במדיניות עירונית, סדנה בתכנון חברתי, סדנה במדיניות סביבתית, סדנה בייצור מקום (placemaking) ועוד.

הלמידה בסדנאות מתקיימת בקבוצות קטנות, כוללת איסוף מידע, מפגשים עם הציבור, ניסוח מדיניות, גיבוש והצגה של מסמכי תכנון.

תכנון סביבתי

בשנה"ל תשפ"א פתחנו התמחות מיוחדת בתכנון סביבתי, במסגרת המגמה לתכנון ערים. תוכנית הלימודים במסלול ההתמחות הסביבתי כוללת, לצד קורסי הליבה בתכנון ערים, קורסים בתכנון סביבתי לרבות קורס בהיבטים סביבתיים של תכנון, מדידת קיימות, קורסים על תכנון רגיש לאקלים, לשימור אנרגיה ולטיפול באשפה מוצקה. בנוסף, תלמידי ההתמחות בתכנון סביבתי יידרשו ללמוד לפחות שתי סדנאות בתחומי הסביבה.

נציין כי קורסי המסלול בתכנון פתוחים, כקורסי בחירה, גם לשאר תלמידי המגמה לתכנון ערים.

התכנונייה

המחלקה לגאוגרפיה והמגמה לתכנון ערים מפעילות "תכנונייה" – קליניקה לתכנון במסגרתה מתקיימת עבודה מעשית בשיתוף עם קהילות. בכל אחד מהמקרים תלמידי המגמה לתכנון ערים התנסו בעבודה מעשית מול קהילות, בתמיכה והנחייה של מנחי המגמה.

קבלה לאיגוד המתכננים והרשמה ב"פנקס המתכננים"

התכנית מתואמת עם הדרישות של **איגוד המתכננים בישראל** ומאפשרות לבוגרי המגמה להיכלל ב"פנקס המתכננים". על מנת להבטיח שכל תלמידי המגמה רוכשים את הידע הנדרש, הוגדרו הדרישות במסגרת של לימודי חובה.

ייחודה של התוכנית: קשר עם רשויות מקומיות והמגזר האזרחי

התכנית מתייחדת בקשר שלה עם המגזר האזרחי ובשיתוף הפעולה עמו ובקשר עם רשויות מקומיות. אנו מקיימים סדנאות וקורסים משותפים עם עמותת "מרחב – התנועה לעירוניות חדשה בנגב", הסניף המקומי של החברה להגנת הטבע, עמותת "אור", מגמה ירוקה, ארץעיר ועם "המועצה לכפרים הבלתי מוכרים בנגב". בסמסטרים האחרונים נעשתה פעילות משותפת עם המשרד להגנת הסביבה, לשכת התכנון מחוז דרום ורשויות מקומיות (באר שבע, ערד, דימונה, ירוחם ותל אביב).

עוד כמה פרטים חשובים...

- אנו נמצאים בקשרי הוראה עם מחלקות אחרות בפקולטה למדעי הרוח והחברה ומאפשרים לתלמידינו להעשיר את עצמם בקורסים מהמחלקה למדיניות ציבורית, פוליטיקה וממשל, עבודה סוציאלית ואחרות.
- לרשות התלמידים עומדת מעבדה לתכנון ובה מחשבים ותוכנות מתקדמות לעיבוד מידע מרחבי וסטטיסטי.
- הכי חשוב: הלימודים מצטיינים באווירה שיתופית, חברית ופתוחה. מחזורי הלימוד מגובשים מאד מבחינה חברתית והראייה היא העובדה שהם נשארים בקשר שנים רבות אחרי סיום הלימודים, תומכים זה בזה ומסייעים לחברים בעת הצורך.

יצירת קשר

לקבל מידע נוסף ולברורים ניתן ליצור קשר עם ראש המגמה לתכנון ערים, פרופ' נורית אלפסי, בכתובת nurital@bgu.ac.il.

להרשמה: http://in.bgu.ac.il/welcome/Pages/admissions_portal.aspx